

Handreiking: Hoe organiseer je een studiegroep voor jongeren rond het theorie-examen?

Inhoud

Kies de aanpak die het beste past	4
Optie A: Met een externe begeleider	5
Optie B: Peer-to-peer learning, jongeren leren van én met elkaar	5
Waarom werkt deze optie goed?	6
Wat heb je nodig om te starten?	6
De rol van de bibliotheekmedewerker	7
Evalueren en verbeteren	8
Inhoud van een bijeenkomst	9
Tot slot	10

Steeds meer jongeren geven aan dat ze behoefte hebben aan een plek waar ze samen kunnen studeren, elkaar kunnen helpen en rustig kunnen oefenen en leren.

De bibliotheek kan die plek zijn: veilig, toegankelijk en laagdrempelig. Daarnaast doet de bibliotheek al veel richting jongeren. Denk aan samenwerking met het onderwijs, educatieprogramma's en activiteiten voor jongeren. Zo worden jongeren een steeds belangrijkere doelgroep, maar tegelijkertijd zijn zij voor veel organisaties moeilijk te bereiken.

Het is daarom van belang om aansluiting te vinden met de behoeftes van jongeren. Maar hoe pak je zoiets aan? Deze handreiking helpt je om een studiegroep op te zetten die past bij jouw bibliotheek en jouw jongeren.

Het theorie-examen voor scooter of auto is voor veel jongeren een belangrijke mijlpaal. Wanneer het zo ver is nemen ze regelmatig onlinecursussen af waarvoor ze moeten betalen. Ze zijn vaak niet op de hoogte van het feit dat ze met hun bibliotheekabonnement gratis gebruik kunnen maken van het materiaal op Theorie.nl. Ook vinden ze het vaak lastig om hier alleen voor te leren. Veel jongeren geven aan dat ze het moeilijk vinden om thuis te leren door afleiding, dat ze motivatie missen om herhaaldelijk te oefenen en soms behoefte hebben aan iemand die hen helpt.

Een studiegroep in de bibliotheek combineert rust, structuur en sociale ondersteuning. Jongeren leren van elkaar, doen nieuwe contacten op en voelen zich welkom in de bibliotheek. Het is bovendien een goede manier om jongeren kennis te laten maken met digitale bronnen van de bibliotheek en draagt het bij aan community building. Hierdoor voelen jongeren zich meer verbonden met elkaar én met de bibliotheek.

Meer lezen over jongeren en de bibliotheek? Kijk dan hier op ons dossierpagina: "[Jongeren welkom heten in de bibliotheek](#)".

Kies de aanpak die het beste past

Er zijn twee manieren om de studiegroep te begeleiden. Beide werken, maar aan jou de keuze om te kijken welke het beste aansluit bij de mogelijkheden van jouw bibliotheek.

Optie A: Met een externe begeleider

Je kunt iemand inhuren die ervaring heeft met verkeerseducatie of lesgeven. Deze persoon begeleidt de groep aan de hand van oefenmateriaal van theorie. nl wat gratis beschikbaar is voor mensen met een bibliotheeklidmaatschap en biedt uitleg op vragen. Neem hiervoor contact op met een rijkschool bij jou in de buurt of kijk online voor aanbieders van auto-theoriecursussen.

Waarom kiezen voor deze optie?

Voor jongeren biedt het:

- Een voorspelbare structuur voor jongeren die graag duidelijke uitleg willen.
- Extra verdieping bieden in lastige onderwerpen die een begeleider kan uitleggen.

Voor de bibliotheek:

- Geeft het houvast doordat je weet hoe een sessie zal verlopen.
- Is er toezicht op de jongeren door de begeleider.
- Kan je werken met een aanmeldsysteem voor jongeren.

Optie B: Peer-to-peer learning, jongeren leren van én met elkaar

Dit is de meest laagdrempelige vorm. Jongeren oefenen samen online via laptops, tablets of hun eigen telefoon. Ze vergelijken antwoorden, stellen elkaar vragen en leggen elkaar onderwerpen uit. Zo leren ze dus van én met elkaar. Dit is de optie die we aanhouden in dit document.

Waarom werkt deze optie goed?

Voor jongeren biedt het:

- Een kans om een ander te helpen. Jongeren vinden het leuk en motiverend om elkaar iets uit te leggen. Dit vergroot ook het gemeenschapsgevoel onder hen.
- Een gevoel van eigenaarschap: “we doen dit samen”.
- Geeft het ze ruimte om te oefenen en iets proberen zonder het gevoel te hebben dat ze iets ‘moeten’, iets fout kunnen doen, of dat de gecontroleerd worden. Hier kunnen ze leren buiten een schoolse setting.

Voor de bibliotheek:

- Versterkt het de sociale sfeer en maakt de bibliotheek een ontmoetingsplek.
- Is kostenefficiënt en vrij eenvoudig te organiseren.
- Verbindt het meer jongeren aan je bibliotheek.

Wat heb je nodig om te starten?

Het materiaal van Theorie.nl is gratis beschikbaar voor leden van de bibliotheek. Jongeren tot 18 jaar kunnen een gratis bibliotheeklidmaatschap aanvragen. Afhankelijk van jouw bibliotheek, is dit ook beschikbaar voor een grotere groep. Zorg dat er iemand aanwezig is in de bibliotheek die kan helpen bij het aanvragen van een lidmaatschap, mocht een deelnemende jongere dat nog niet zijn. Een rustige ruimte met wifi is voldoende. Jongeren kunnen hun eigen smartphone of laptop gebruiken om gebruik te maken van Theorie.nl, maar extra apparaten (laptops/ tablets) zijn een mooie aanvulling.

Bepaal hoelang je een studiecycclus wil laten duren. Kies voor een wekelijkse of tweewekelijkse sessie van 60–90 minuten, zorg dat de frequentie duidelijk is voor de bezoekers en dat de ruimte elke keer beschikbaar is en er een medewerker aanwezig is om mensen op weg te helpen.

Een inloopmodel waarbij jongeren vrij binnenlopen zonder vooraf aan te melden werkt bijzonder goed, omdat het aansluit bij hoe jongeren hun tijd indelen, en vergroot de kans dat ze vaker terugkomen.

Door te werken met een inloopmodel neem je drempels weg en maak je de bibliotheek toegankelijk en passend bij een flexibele leefstijl. Jongeren hoeven zich niet te committeren aan vaste tijden of aanwezigheid. Schoolroosters en bijbanen wisselen regelmatig waardoor

ze zich niet graag binden aan iets wat verplicht is. Daarnaast stimuleert het de spontane deelname en zorgt het voor organische groei. Even binnenkomen voor 20 minuten oefenen is volledig oké. Als jongeren merken dat het ontspannen is, nemen ze vrienden mee.

De rol van de bibliotheekmedewerker

Je hoeft zelf geen kennisspecialist te zijn.

Jouw rol is vooral:

- Gastvrijheid creëren
- De structuur bewaken
- Digitale ondersteuning bieden
- Zorgen dat iedereen zich gezien voelt
- Jongeren stimuleren om elkaar te helpen

Een vriendelijke ontvangst en laagdrempelig gesprek maken vaak al een groot verschil. Wanneer je net begint met het opstarten van een studiegroep, is er vanuit jou meer tijdsinvestering nodig om contact te maken en het te begeleiden dan wanneer dit al een aantal keer plaats heeft gevonden en de jongeren er bekend mee zijn. Het is belangrijk om de jongeren op de hoogte te stellen van het aanbod. Dit geldt zowel voor de digitale dienst Theorie.nl, als de studiegroep ervoor. Denk dus goed na over hoe je gaat werven. Om je hiermee op weg te helpen, is er een marketingplan gericht op Theorie.nl opgesteld. Dit plan vind je op deze webpagina van Probiblio onder het kopje "[Voorbeeld communicatieplan: Theorie.nl](#)".

Breder toepasbaar: studiegroepen voor andere thema's
Een studiegroep voor het theorie-examen kan een mooie start zijn, maar het concept is breder inzetbaar.

Jongeren (en andere doelgroepen) kunnen ook behoefte hebben aan studiegroepen rond:

- mbo- of middelbareschoolvakken
- Digitale vaardigheden (bijv. digitale veiligheid, werken met apps)
- Programmeren of game design
- Examentrainingen (vooral in de periode vóór de centrale examens)
- Beroepspraktijkvorming (verslagen, portfolio, stage-taken)

Door het model te herhalen, kun je stap voor stap een groter jongerenaanbod bouwen. Wie weet komen jongeren na een tijdje zelf met onderwerpen waar zij een studiegroep omheen willen bouwen.

Evalueren en verbeteren

Let op:

Een studiegroep groeit met de tijd. Wat in de eerste weken werkt, kan later anders aanvoelen, zeker omdat jongeren zich ontwikkelen, nieuwe deelnemers aansluiten en de groepsdynamiek verandert. Door regelmatig kort te evalueren, krijg je inzicht in wat jongeren écht nodig hebben en wat hen helpt om gemotiveerd te blijven. Het hoeft allemaal niet formeel of uitgebreid. Juist kleine

observaties en korte gesprekjes kunnen al veel opleveren. Zo blijft de studiegroep aansluiten bij hun leefwereld en blijft het programma waardevol en relevant.

Let daarbij op:

- Hoeveel jongeren komen er?
- Komen ze terug?
- Welke onderdelen vinden ze nuttig of leuk?
- Waar lopen ze tegenaan tijdens het oefenen?
- Welke ideeën hebben ze zelf om de sessies te verbeteren?

Kleine aanpassingen kunnen al snel zorgen voor een prettiger en effectiever programma.

Inhoud van een bijeenkomst

Bij een peer-to-peer studiegroep ondersteunen deelnemers elkaar, stellen ze vragen en helpen ze elkaar gefocust te blijven. Als bibliotheek kan je ondersteunen tijdens het opzetten van een studiegroep, door een structuur aan te brengen en te modelleren. Hierbij een voorbeeld van hoe een sessie er uit kan zien.

1. Welkom & uitleg (10 min)

Introduceer het concept van de studiegroep en wijs jongeren op Theorie.nl en hoe zij hiermee met hun bibliotheekaccount kunnen inloggen. Het is handig om zelf van tevoren een keer in te loggen om te zien hoe het werkt. Zo kom je niet voor verrassingen te staan.

2. Zelfstandig of in duo's oefenen (30 min)

Ze gebruiken laptops of telefoons om verkeerssituaties en oefenvragen te maken. Vragen die ze niet begrijpen of niet uitkomen, noteren ze.

3. Vragen bespreken & samenwerken (20 min)

Jongeren leggen elkaar lastige vragen uit. Dit stimuleert actief leren én onderlinge verbinding.

4. Gezamenlijke quiz of mini-examen (10–15 min)

Dit maakt het leuk en competitief, het houdt de energie hoog.

5. Afsluiting (5 min)

Vraag wat ze nodig hebben, wat lastig was, en wat ze de volgende keer willen oefenen.

Tot slot

Met deze handreiking heb je een beeld gekregen van hoe je een studiegroep voor het theorie-examen kunt opzetten en begeleiden. Het hoeft niet groot of perfect te beginnen. Juist kleine, laagdrempelige initiatieven kunnen uitgroeien tot iets waardevols voor jongeren in jouw bibliotheek.

Elke vestiging, elke groep jongeren en elke bijeenkomst ziet er anders uit. Dat is niet alleen oké, maar juist de kracht van dit concept: je kunt het vormgeven op een manier die past bij jouw plek, jouw team, jouw doelen en jouw gemeenschap.

Dus de eerste, en belangrijkste, stap is: beginnen! Probeer het uit, experimenteer, evalueer en bouw stap voor stap verder. Je zult merken dat jongeren snel hun weg vinden wanneer ze ervaren dat ze welkom zijn, dat er ruimte is om te leren en dat zij zelf de regie mogen nemen.

Tip: heb je geen ruimte om te starten met een studiegroep maar wil je wel jongeren handreikingen bieden om hun theorie-examen te oefenen, kan je gebruik maken van promotiematerialen als posters en boekenleggers. Deze staan in de landelijk huisstijl en kan je aanpassen naar de behoeften van jouw bibliotheek. Deze vind je hier. Ook worden hier tips gegeven over hoe je het materiaal het beste tot uiting kan laten komen.

Veel succes en vooral veel plezier bij het creëren van een inspirerende en leerzame studiegroep! Heb je vragen of wil je iets bespreken? Stuur dan een mail naar: nlazarian@probiblio.nl.

Vragen?

Neem contact op met:

Naro Lazarian (Probiblio)
nlazarian@probiblio.nl

Esmee Koemans (Probiblio)
ekoemans@probiblio.nl

